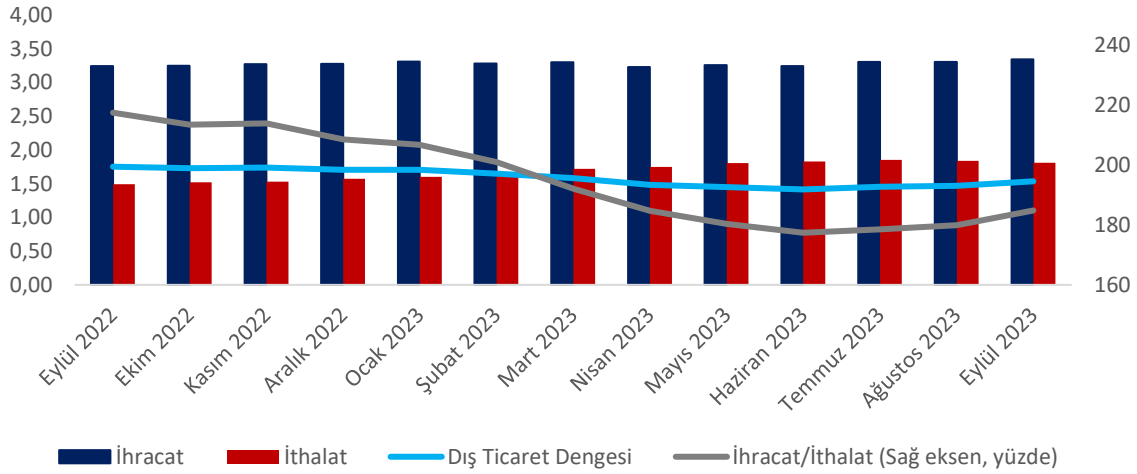

EYLÜL AYINDA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI GEÇEN AYA GÖRE 5 PUAN ARTTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Eylül 2023'te Konya'nın ihracatı 330,5 milyon dolar, ithalatı ise 127,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Eylül 2022'ye göre 33 puan azalarak yüzde 185'e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Eylül 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 67,2'sini karşılarken ve dış ticaret açığı 112,5 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Eylül 2022 –Eylül 2023)

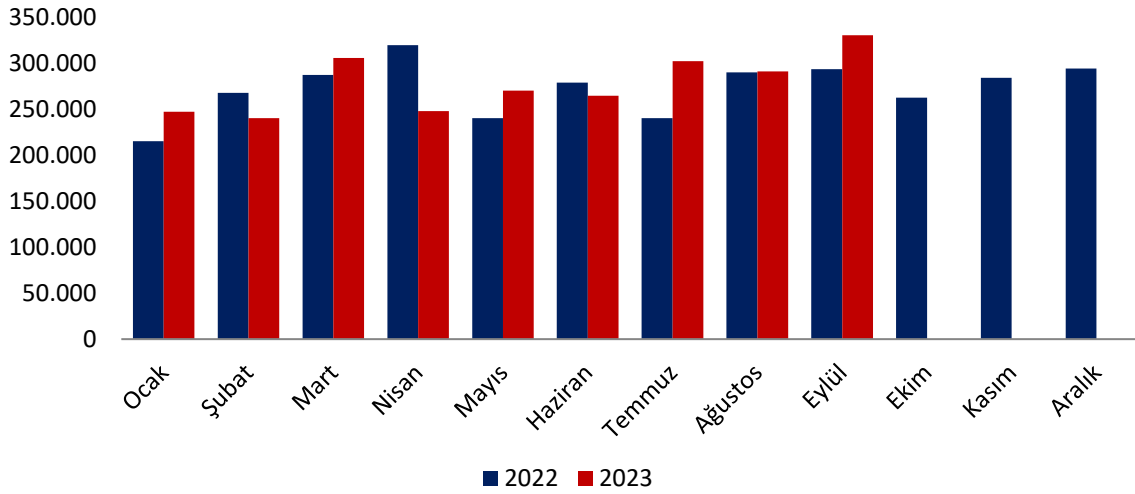
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	230.961	343.459	-112.498	574.420	67,2%	-0,81	-14,8%
Konya	3.343	1.809	1.534	5.152	185,0%	12,6%	-18,1%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya’da ihracat geçen aya göre 39,2 milyon dolar arttı

Konya’da ihracat Ağustos 2023’te 291,4 milyon dolar seviyesinde iken Eylül ayında bir önceki aya göre 39,2 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 36,9 milyon dolar artarak 330,6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Eylül ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 3,1’dir ve artış hızlarındaki ivme kaybı devam etmektedir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya’nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

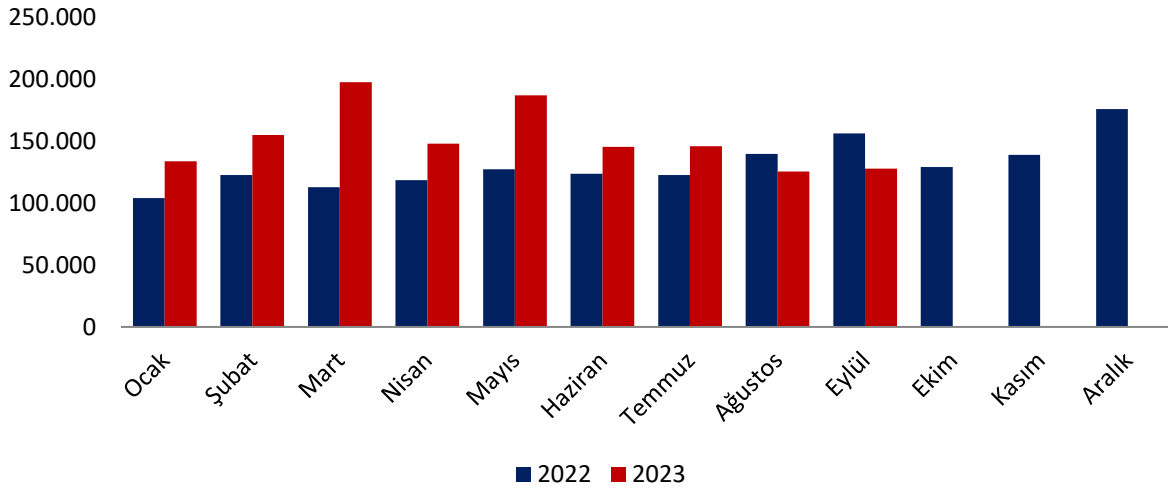
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37.5%	37.6%	31.0%	26.2%	22.4%	17.9%	18.1%	14.9%	14.1%	12.6%	10.8%	9.1%
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.1%	4.2%	3.2%	3.1%			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya’da ithalat geçen yılın aynı ayına göre 28,3 milyon dolar azaldı

Ağustos 2023’te 125,4 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Eylül 2023’te bir önceki aya göre 2,4 milyon dolar artarken, geçen yılın aynı ayına göre ise 28,3 milyon dolar azalarak 127,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Aylık ithalat Ağustos ve Eylül aylarında geçen yılın altında seyretmiştir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya’nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya’nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.771			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya’nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	34.0%	35.1%	25.0%	24.6%	25.9%	23.7%	25.9%	28.2%	30.2%	30.1%	25.6%	25.8%
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%	32.9%	28.3%	21.3%			

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında “Hububat” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Eylül 2023'te ihracat içinde yüzde 14,57'lik pay ile üçüncü sırada yer alan “Hububat” sektörünün ihracatı geçen yılki 41 bin 172 dolar seviyesinden 48,1 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu hızlı artışta Rusya'nın Ukrayna işgali sonrasında Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması'nın sona ermesi ve küresel ısınmanın etkisiyle buğday arzının küresel ölçekte düşmesi etkili olmuştur. Diğer taraftan, bu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 2,1'lik payı olan “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü ihracatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Diğer taraftan, “Hububat un nişasta veya süt müstahzarları pastacılık ürünleri” ve “Plastikler ve mamulleri” sektörlerindeki daralmalar dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Eylül 2023
	Eylül 2023	Eylül 2022		
Kazanlar makinalar mekanik cihazlar ve aletler nükleer reaktörler bunların aksam ve parçaları	91.755.492	91.523.513	0,25%	27,76%
Motorlu kara taşıtları traktörler bisikletler motosikletler ve diğer kara taşıtları bunların aksam parça aksesuarı	60.890.677	56.333.700	8,09%	18,42%
Hububat	48.167.654	41.172	116891,29%	14,57%
Silahlar ve mühimmat bunların aksam parça ve aksesuarı	17.094.483	11.152.707	53,28%	5,17%
Demir veya çelikten eşya	16.307.543	18.029.472	-9,55%	4,93%
Hububat un nişasta veya süt müstahzarları pastacılık ürünleri	10.290.320	12.749.565	-19,29%	3,11%
Kakao ve kakao müstahzarları	9.671.895	9.308.308	3,91%	2,93%
Plastikler ve mamulleri	9.086.257	10.712.891	-15,18%	2,75%
Elektrikli makina ve cihazlar ses kaydetme-verme televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları aksam-parça-aksesuarı	7.313.013	8.400.796	-12,95%	2,21%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	7.053.488	11.747.230	-39,96%	2,13%
Toplam	300.535.685	293.564.118	12,6%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında “Canlı hayvanlar” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Eylül ayında 11 bin 15 dolar düzeyinde olan “Canlı hayvanlar” sektörünün ithalatı, 2023 Eylül ayında 4 milyon 249 bin dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,3’e ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan sekizinci sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 8,3 payı bulunan “Elektrikli makina ve cihazlar ses kaydetme-verme televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları aksam-parça-aksesuarı” ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

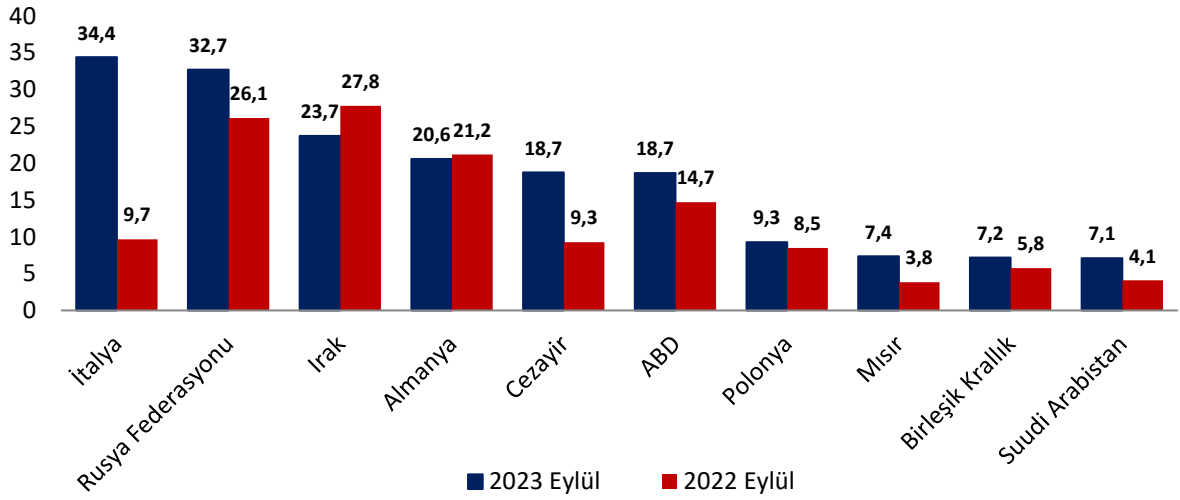
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Eylül 2023
	Eylül 2023	Eylül 2022		
Kazanlar makinalar mekanik cihazlar ve aletler nükleer reaktörler bunların aksam ve parçaları	35.844.889	29.060.605	23,3%	28,1%
Elektrikli makina ve cihazlar ses kaydetme-verme televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları aksam-parça-aksesuarı	10.666.799	28.628.236	-62,7%	8,3%
Plastikler ve mamulleri	10.351.285	9.691.401	6,8%	8,1%
Demir ve çelik	8.064.528	12.099.724	-33,3%	6,3%
Motorlu kara taşıtları traktörler bisikletler motosikletler ve diğer kara taşıtları bunların aksam parça aksesuarı	7.672.509	2.249.712	241,0%	6,0%
Organik kimyasal ürünler	6.439.159	1.367.491	370,9%	5,0%
Demir veya çelikten eşya	5.465.707	4.071.684	34,2%	4,3%
Canlı hayvanlar	4.249.676	11.015	38480,8%	3,3%
Yağlı tohum ve meyveler muhtelif tane tohum ve meyveler sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler saman ve kaba yem	3.775.058	588.769	541,2%	3,0%
Mineral yakıtlar mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler bitümenli maddeler mineral mumlar	3.690.287	3.209.600	15,0%	2,9%
Toplam	127.771.709	156.073.311	-18,1%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Eylül ayında Konya'nın İtalya'ya ihracatı yüzde 255,4 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Eylül ayında ihracatın en fazla arttığı ülkeler İtalya ve Cezayir olmuştur. İtalya yüzde 10'luk payı ile ilk sırada yer almaktadır. Diğer taraftan, Konya'nın Cezayir'e olan ihracatı geçen yılın aynı ayına 9,4 milyon dolar artarak 18,7 milyon dolara; Mısır'a yapılan ihracat ise geçen yılın aynı ayına göre 3,6 milyon dolar artarak 7,4 milyon dolara ulaşmıştır. Cezayir'in toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 5,7, Mısır'ınki ise yüzde 2,2 olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 7,2 payı olan Irak'a ihracat yüzde 14,6 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Eylül 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

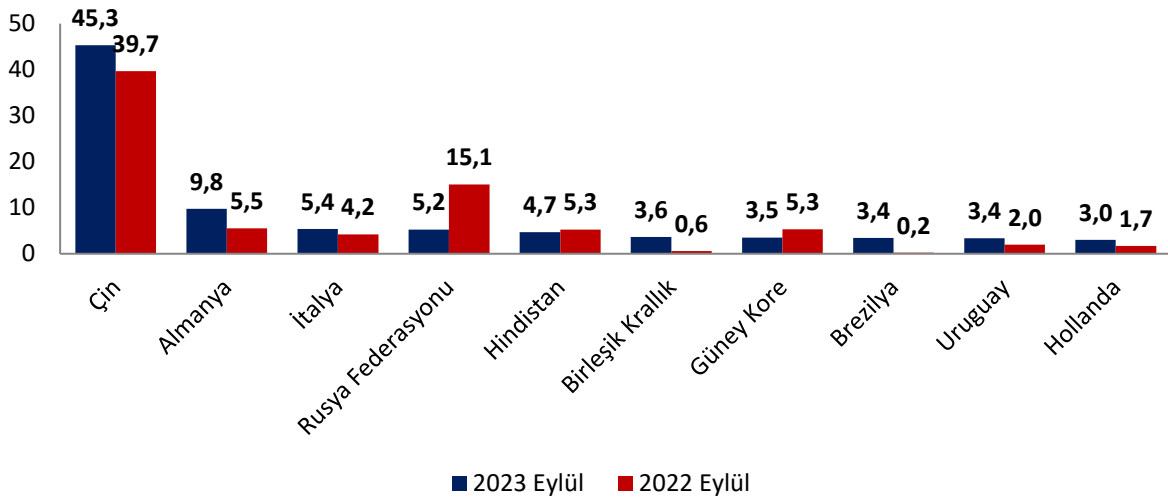
	Partner Ülke	İhracat (\$) Eylül 2023	Değişim (%) Eylül 2022 – Eylül 2023	Pay
1	İtalya	34.381.464	255,4%	10%
2	Rusya Federasyonu	32.706.073	25,2%	9,9%
3	Irak	23.718.285	-14,6%	7,2%
4	Almanya	20.584.559	-2,8%	6,2%
5	Cezayir	18.747.673	102,4%	5,7%
6	ABD	18.669.398	26,9%	5,6%
7	Polonya	9.285.890	9,5%	2,8%
8	Mısır	7.351.606	91,8%	2,2%
9	Birleşik Krallık	7.188.327	24,8%	2,2%
10	Suudi Arabistan	7.096.749	73,1%	2,1%
	Diğer	150.805.661	-7,3%	45,6%
	Toplam	330.535.685	12,6%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Eylül ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 5,6 milyon dolar artarak 45,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 35,4 olmuştur. Eylül ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 7,7'lik pay ve 9,7 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Almanya'dır. Bu dönemde, Konya'da Brezilya ve Birleşik Krallık'tan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Eylül 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Eylül 2023	Değişim (%) Eylül 2022 – Eylül 2023	Pay
1	Çin	45.278.107	14,2%	35,4%
2	Almanya	9.778.835	77,3%	7,7%
3	İtalya	5.385.355	27,8%	4,2%
4	Rusya Federasyonu	5.247.058	-65,2%	4,1%
5	Hindistan	4.698.211	-10,7%	3,7%
6	Birleşik Krallık	3.645.999	537,5%	2,9%
7	Güney Kore	3.534.151	-33,8%	2,8%
8	Brezilya	3.426.536	1584,8%	2,7%
9	Uruguay	3.369.068	70,6%	2,6%
10	Hollanda	3.038.449	75,8%	2,4%
	Diğer	40.369.940	-47,2%	31,6%
	Toplam	127.771.709	-18,1%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları